

Μια ενδιαφέρουσα και ιδιαίτερη έκθεση είχε την ευκαιρία να επισκεφτεί ομάδα μαθητών της Γ' Λυκείου, η οποία φιλοξενείται από το Ερευνητικό Κέντρο ΜΟΗΑ στο Μουσείο Μοχάμεντ Άλι, στη χερσόνησο της Παναγίας. Πρόκειται για την έκθεση Romeyka, που αφορά την ιστορία μιας ελληνικής προέλευσης γλώσσας, η οποία ομιλείται ακόμα από μια κοινότητα 5000 ατόμων που ζει σε ένα σύμπλεγμα χωριών κοντά στην Τραπεζούντα, όπου κάποτε ήταν η περιοχή του αρχαίου Πόντου.

Η Δρ. Ιωάννα Σιταρίδου, λέκτορας στο Πανεπιστήμιο του Cambridge που ερευνά τη συγκεκριμένη διάλεκτο τα τελευταία 16 χρόνια, επισημαίνει ότι τα Ρομέικα προέρχονται από την ελληνιστική μορφή της γλώσσας που ομιλούνταν στους αιώνες προ Χριστού και μοιράζεται ορισμένα βασικά χαρακτηριστικά με την αρχαία ελληνική. Τα ρομέικα ανήκουν στην ομάδα των ποντιακών ελληνικών, τα οποία μαζί με την καππαδοκική αποτελούν τα Ελληνικά της Μικράς Ασίας. Τα ρομέικα στην Τουρκία και τα ποντιακά στην Ελλάδα (τα οποία άρχισαν να αποκαλούνται έτσι μετά το 1923), παρά τις σημαντικές τους διαφορές, μοιράζονται αναμφίβολα έναν κοινό γλωσσικό πρόγονο και μαζί αποτελούν σημαντικότερο κλάδο της ανατολικής ελληνικής. Βέβαια, καθώς οι εναπομείναντες ομιλητές της γλώσσας γερνούν, η διάλεκτος απειλείται τώρα με εξαφάνιση.

Οι μαθητές, με τη βοήθεια μιας καταρτισμένης ξεναγού παρατήρησαν αρχειακό υλικό από ανέκδοτα ημερολόγια και φωτογραφικό υλικό του Dawkins, ενός από τους πρώτους ερευνητές στην περιοχή. Αντίστοιχα περιεργάστηκαν φωτογραφικό και βιντεογραφικό υλικό από την έρευνα των τελευταίων 16 ετών της Δρ. Σιταρίδου στις ελληνόφωνες κοινότητες της περιοχής της Τραπεζούντας, ενώ ενημερώθηκαν και για τη σημασία των γλωσσικών ευρημάτων όπως αυτή έχει δημοσιευθεί σε διεθνή γλωσσολογικά περιοδικά, μελετώντας τα επεξηγηματικά πάνελ της έκθεσης και ακούγοντας ηχογραφήσεις από τους ομιλούντες της συγκεκριμένης διαλέκτου.

Η θεματική της έκθεσης σχετίζεται άμεσα με τα μαθήματα της Νεοελληνικής Γλώσσας, της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και της Ιστορίας, έτσι οι μαθητές αν και για πρώτη φορά επισκέφτηκαν μια έκθεση αυτού του περιεχομένου, μπόρεσαν να «συνομιλήσουν» με τα εκθέματα και να προβληματιστούν για τις πολιτισμικές κληρονομίες που απειλούνται με εξαφάνιση, καθώς και για τα κοινά στοιχεία που ενώνουν διαφορετικούς λαούς, που κάποτε όμως, μοιράστηκαν την ίδια πατρίδα.

Οι πληροφορίες για την έκθεση αντλήθηκαν από τον ιστότοπο του Ερευνητικού Κέντρου Μοχάμεντ Άλι: <https://www.romeyka.org/mohaexhibition/index.html>

{gallery}2024_04_12_romeyka{/gallery}